ASESIAD EFFAITH INTEGREDIG LLYWODRAETH CYMRU

Teitl y cynnig:	**Rheoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Darparwyr Gwasanaethau Plant o dan Gyfyngiad) (Cyfyngiadau Trosiannol) (Cymru) 2026**
Swyddog(ion) sy'n llenwi'r Asesiad Effaith Integredig (enw(au) ac enw'r tîm):	**Tom Cleaver, Neil Jones** **Yr Is-adran Galluogi Pobl**
Adran:	**Y Grŵp Iechyd, Gofal ac Atal**
Pennaeth yr Is-adran/Uwch-swyddog Cyfrifol (enw):	**Alistair Davey**
Y Gweinidog Cabinet/Gweinidog sy'n gyfrifol:	**Delyth Jewell AS** **Y Dirprwy Weinidog dros Ofal Cymdeithasol, Iechyd Meddwl ac Iechyd Menywod**
Dyddiad Dechrau:	**1 Ebrill 2027**

ADRAN 1. PA GAMAU Y MAE LLYWODRAETH CYMRU YN YSTYRIED EU CYMRYD A PHAM?

Ar ffurf naratif, disgrifiwch y mater a'r camau gweithredu a gynigir gan Lywodraeth Cymru. Sut rydych wedi cymhwyso / sut y byddwch yn cymhwyso'r pum ffordd o weithio a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 i'r camau gweithredu a gynigir yn y polisi a'r cylch cyflawni drwyddo draw?

Y Mater

Ar 24 Mawrth 2025, daeth Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2025 ('Deddf 2025') yn gyfraith yng Nghymru. Mae Deddf 2025 yn cynnwys darpariaethau y bwriedir iddynt gyfyngu ar allu darparwyr i wneud elw o wasanaethau cartrefi plant, gwasanaethau llety diogel, a gwasanaethau maethu. Gelwir y rhain gyda'i gilydd yn 'wasanaethau plant o dan gyfyngiad'.

Bwriad y polisi yw sicrhau nad yw arian cyhoeddus a fuddsoddir mewn llety ar gyfer plant sy'n derbyn gofal yn cael ei dynnu fel elw, ond yn hytrach bod unrhyw arian dros ben yn cael ei ailfuddsoddi'n ôl yn y system er mwyn cefnogi gwell canlyniadau, gwasanaethau a datblygiad proffesiynol.

Mae Deddf 2025 yn nodi cyfres o drefniadau – y daeth rhai ohonynt i rym o 1 Ebrill 2026 – a fydd yn y pen draw yn cyfyngu ar ddarparu'r gwasanaethau hynny (ac eithrio pan gânt eu darparu gan awdurdodau lleol) i endidau 'nid-er-elw' sydd wedi'u cofrestru ag Arolygiaeth Gofal Cymru ('AGC').

Er mwyn i ddarparwr gael ei gydnabod yn endid 'nid-er-elw', rhaid iddo:

a) fod ag amcanion neu ddibenion sy'n ymwneud yn bennaf â llesiant plant (neu unrhyw fudd cyhoeddus arall a ragnodir gan Weinidogion Cymru); a

b) gweithredu o dan un o bedwar math o ymgymeriad:

- cwmni elusennol cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannau;
- sefydliad corfforedig elusennol;
- cymdeithas gofrestredig elusennol; neu
- gwmni buddiant cymunedol cyfyngedig drwy warant heb gyfalaf cyfrannau.

Er mwyn sicrhau nad yw'r polisi hwn yn cael ei danseilio gan arferion sy'n mynd yn groes i'w hysbryd a'i bwriad, mae Deddf 2025 hefyd yn darparu bod yn rhaid i Weinidogion Cymru ystyried unrhyw daliadau afresymol neu anghymesur a wneir gan ddarparwr nid-er-elw gwasanaethau plant o dan gyfyngiad wrth benderfynu a yw darparwr yn berson addas a phriodol i'w gofrestru.

Camau gweithredu a gynigir

Mae Llywodraeth Cymru yn mabwysiadu dull graddol o roi'r broses o ddileu elw o ofal plant ar waith, drwy is-ddeddfwriaeth, er mwyn cefnogi sefydlogrwydd, integreiddio a gwaith cynllunio systemau effeithiol.

Ar 1 Ebrill 2026, daeth cyfyngiadau i rym a oedd yn atal cofrestru cartrefi plant, llety diogel a gwasanaethau maethu er elw newydd ac yn atal darparwyr 'er-elw' y gwasanaethau hyn sy'n bodoli eisoes rhag amrywio eu cofrestriad i ychwanegu gwasanaeth neu le newydd.

O 1 Ebrill 2026 ymlaen, daeth y ddyletswydd ddigonolrwydd ddiwygiedig o dan adran 75(1) o Ddeddf Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 ('Deddf 2014') i rym hefyd, sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol gymryd *pob cam rhesymol* i sicrhau llety addas i blant sy'n derbyn gofal yn eu hardal; blaenoriaethu opsiynau o fewn eu hardal neu gerllaw i'w hardal; a defnyddio darparwyr awdurdodau lleol neu ddarparwyr nid-er-elw yn unig.

Erbyn 1 Rhagfyr 2026, bydd yn ofynnol i awdurdodau lleol gyflwyno eu cynlluniau digonolrwydd blynyddol cyntaf i Weinidogion Cymru i'w cymeradwyo, a bydd yn ofynnol i'r rhain gael eu cyhoeddi erbyn 31 Mawrth 2027 ac yn flynyddol wedi hynny.

Bwriedir i fesurau pellach (sy'n destun yr asesiad effaith hwn) ddod i rym o 1 Ebrill 2027 i atal cartrefi plant er elw presennol rhag ehangu, ac atal darparwyr gwasanaethau maethu er elw rhag cymeradwyo gofalwyr maeth newydd.

O 1 Ebrill 2030, y bwriad yw mai dim ond o dan amgylchiadau eithriadol y bydd plant yn cael eu lleoli gyda darparwyr er elw, a hynny'n amodol ar gymeradwyaeth y Gweinidog.

Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyflwyno newidiadau rheoleiddiol o dan Reoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Darparwyr Gwasanaethau Plant o dan Gyfyngiad) (Cyfyngiadau Trosiannol) (Cymru) 2026 ("y Rheoliadau"). Nod y rhain yw cyfyngu ar ehangu gwasanaethau plant er elw tra bod diwygiadau ehangach i wasanaethau gofal a chymorth plant yn cael eu gweithredu. Mae'r cynigion hyn yn cefnogi ymrwymiad statudol Llywodraeth Cymru, a sefydlwyd drwy Ddeddf 2025, i'w gwneud yn bosibl i newid i fodel gofal nid-er-elw ar gyfer plant sy'n derbyn gofal. Bwriad y cynnig i gyflwyno'r cyfyngiadau hyn ar hyn o bryd yw sefydlogi'r farchnad gofal bresennol ac osgoi sefyllfa lle mae darpariaeth er elw yn ymsefydlu ymhellach yn ystod y cyfnod pontio (y bwriedir iddo bara tan fis Ebrill 2030).

Byddai'r Rheoliadau yn cyflwyno cyfyngiadau ar ddarparwyr gwasanaethau plant er elw sy'n bodoli eisoes. Yn benodol, byddai'r Rheoliadau yn darparu, o 1 Ebrill 2027:

- na cheir ychwanegu gwelyau ychwanegol at gartrefi plant er elw presennol; ac
- na chaiff darparwyr gwasanaethau maethu er elw sy'n bodoli eisoes gymeradwyo unrhyw ofalwyr maeth newydd.

Mae'r cyfyngiadau hyn yn rhagolygol eu natur, a dim ond i ehangu yn y dyfodol y byddent yn gymwys. Ni fyddent yn:

- ei gwneud yn ofynnol i ddarparwyr er elw sy'n bodoli eisoes roi'r gorau i weithredu
- yn effeithio ar leoliadau presennol neu bobl ifanc sy'n derbyn gofal ar hyn o bryd;
- yn effeithio ar ofalwyr maeth sydd eisoes wedi'u cymeradwyo gan wasanaethau maethu er elw; nac
- yn lleihau capasiti cofrestredig presennol cartrefi plant neu gapasiti cymeradwy gwasanaethau maethu.

Mae Llywodraeth Cymru o'r farn, pe bai gwasanaethau plant er elw yn parhau i ehangu, y gallai hynny danseilio'r broses o gyflawni'r diwygiadau a gyflwynwyd gan Ddeddf 2025 yn effeithiol. Gallai ehangu'r farchnad er elw ymhellach ei gwneud hi'n anoddach i awdurdodau lleol gyflawni eu dyletswydd ddigonolrwydd a chynllunio, comisiynu, a datblygu darpariaeth nid-er-elw gynaliadwy yn eu hardaloedd.

Yn ogystal â'r Rheoliadau, mae rheoliadau ar wahân yn cael eu datblygu: Rheoliadau **Paneli Maethu (Sefydlu a Swyddogaethau) (Diwygio) (Cymru) 2026: Parhad Cymeradwyaethau Gofalwyr Maeth** Mae'r Rheoliadau hynny'n galluogi, mewn amgylchiadau cyfyngedig, i ofalwyr maeth gael eu trin fel rhai a gymeradwywyd gan ddarparwr olynol pan fo darparwr gwasanaeth maethu er elw yn ailsefydlu fel endid nid-er-elw a ganiateir. Mae effaith y Rheoliadau hynny yn cael ei ystyried ar wahân.

SUT MAE'R PUM FFORDD O WEITHIO, A NODIR YN NEDDF LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL (CYMRU) 2015, YN CAEL EU CYMHWYSO I'R CAMAU GWEITHREDU ARFAETHEDIG, A HYNNY DRWY GYDOL Y POLISI A'R CYLCH CYFLAWNI?

Hirdymor

Mae dull Llywodraeth Cymru o gael gwared ar elw o ofal plant yn adlewyrchu gweledigaeth hirdymor ar gyfer gofal cynaliadwy a theg. Trwy ei gwneud yn ofynnol i ddarparwyr weithredu ar sail nid-er-elw, bydd y dull yn cefnogi'r nod polisi cyffredinol, a fydd yn gweld adnoddau yn cael eu hailfuddsoddi i wella canlyniadau i blant yn hytrach na'u dosbarthu fel elw. Mae hyn yn cyd-fynd â'r nod hirdymor o greu system ofal sefydlog sy'n blaenoriaethu llesiant yn hytrach nag elw ariannol. Mae'r newidiadau deddfwriaethol penodol a gynigir yn y Rheoliadau wedi'u cynllunio i ymgorffori'r egwyddorion hyn yn y fframwaith rheoleiddio dros y tymor hir.

Atal

Nod y polisi dileu elw ehangach yw ceisio atal risgiau sy'n gysylltiedig â gofal a ysgogir gan elw, megis ansefydlogrwydd posibl mewn lleoliadau oherwydd penderfyniadau sy'n cael eu llywio gan y farchnad, a chostau cynyddol. Drwy ei gwneud yn orfodol i ddarparwyr gwasanaethau plant o dan gyfyngiad fod yn endidau nid-er-elw, mae Llywodraeth Cymru yn mynd i'r afael yn rhagweithiol ag effeithiau negyddol posibl ar blant sy'n agored i niwed.

Mae Llywodraeth Cymru o'r farn, pe bai gwasanaethau plant er elw yn parhau i ehangu, y gallai hynny danseilio'r broses o gyflawni'r diwygiadau a gyflwynwyd gan Ddeddf 2025 yn effeithiol. Gallai ehangu'r farchnad er elw ymhellach ei gwneud hi'n anoddach i

awdurdodau lleol gyflawni eu dyletswydd ddigonolrwydd a chynllunio, comisiynu, a datblygu darpariaeth nid-er-elw gynaliadwy yn eu hardaloedd. Felly, bwriad y mesurau yn y rheoliadau arfaethedig yw atal yr amodau hyn rhag digwydd.

Integreiddio

Mae dull Llywodraeth Cymru o gael gwared ar elw o ofal plant yn adlewyrchu gweledigaeth hirdymor ar gyfer gofal cynaliadwy a theg. Trwy ei gwneud yn ofynnol i ddarparwyr weithredu ar sail nid-er-elw, nod y polisi yw sicrhau bod adnoddau'n cael eu hailfuddsoddi i wella canlyniadau i blant yn hytrach na chael eu dosbarthu fel elw. Mae hyn yn cyd-fynd â'r nod hirdymor o greu system ofal sefydlog sy'n blaenoriaethu llesiant yn hytrach nag elw ariannol.

Dangosir effeithiolrwydd integreiddio trwy aliniad cydgysylltiedig ar draws goruchwyliaeth reoleiddiol, trefniadau comisiynu, a'r ddarpariaeth o wasanaethau. Mae prosesau goruchwylio Arolygiaeth Gofal Cymru, prosesau cynllunio digonolrwydd awdurdodau lleol, a phrosesau pontio darparwyr wedi'u cynllunio i weithredu mewn modd cydlynus, gan ddarparu sicrwydd rheoleiddio, a sicrhau bod capasiti lleoli a sefydlogrwydd y farchnad yn cael eu cynnal ar yr un pryd. Mae'r dull cydgysylltiedig hwn yn cydnabod y rhyngddibyniaeth rhwng yr elfennau hyn ac yn cefnogi ymateb cyson ar draws y system i'r broses bontio.

Bydd y Rheoliadau arfaethedig yn atgyfnerthu ac yn galluogi gweithgarwch diwygio ehangach, gan gynnwys datblygu sylfaen o ddarparwyr nid-er-elw, cryfhau comisiynu lleol a rhanbarthol, ac ymdrechu i wella canlyniadau i blant sydd â phrofiad o fod mewn gofal drwy sefydlogrwydd a chefnogaeth gynnar. Drwy leihau cyfyngiadau wrth bontio rhwng darparwyr, gall y diwygiadau hyn symud ymlaen mewn ffyrdd sy'n ategu ac yn atgyfnerthu ei gilydd, gan gyfrannu hefyd at ganlyniadau gwell ar draws meysydd polisi cysylltiedig fel iechyd, addysg a chydlyniant cymunedol.

Cydweithio a chynnwys

Mae'r Rheoliadau arfaethedig wedi'u datblygu drwy ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol, gan gynnwys:

- Gofalwyr a rhwydweithiau maeth
- Darparwyr (er-elw a nid-er-elw)
- Arolygiaeth Gofal Cymru
- Awdurdodau lleol
- Cyrff cynrychiadol y sector

Bydd y broses weithredu yn parhau i ddibynnu ar gydweithio rhwng darparwyr, AGC ac awdurdodau lleol i reoli prosesau pontio, sicrhau cydymffurfiaeth a chynnal sefydlogrwydd o ran lleoliadau.

Effaith

Bydd y Rheoliadau yn darparu manteision clir. Eu bwriad yw:

- sefydlogi tirwedd bresennol y ddarpariaeth gwasanaethau plant;
- atal gwasanaethau er elw rhag ehangu ymhellach yn ystod y cyfnod pontio;
- cefnogi awdurdodau lleol i gynllunio ar gyfer darpariaeth nid-er-elw ddigonol; a
- sicrhau bod cyllid cyhoeddus ac adnoddau'r system yn canolbwyntio ar wella canlyniadau a sefydlogrwydd i blant a phobl ifanc.

Mae risgiau'n cynnwys effaith bosibl ar ddigonolrwydd os nad yw darparwyr yn gallu ehangu eu gwasanaethau ac nad yw awdurdodau lleol yn gallu gweithredu'r diwygiadau sydd eu hangen i'r system ehangach mewn modd amserol. Bydd y rhain yn cael eu lliniaru drwy gyllid a goruchwylio parhaus gan Lywodraeth Cymru o ran cynllunio digonolrwydd awdurdodau lleol a defnyddio dull cydweithredol ar gyfer gweithredu mewn modd sy'n cynnwys yr holl bartneriaid perthnasol.

ADRAN 8. CASGLIAD

8.1 Sut y mae pobl y mae'r cynnig fwyaf tebygol o effeithio arnynt wedi'u cynnwys yn y gwaith o'i ddatblygu?

Wrth ddatblygu'r Rheoliadau, cynhaliwyd gweithgarwch ymgysylltu helaeth gyda'r rheini y mae'r cynnig yn fwyaf tebygol o effeithio arnynt, yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Cydraddoldeb 2010.

Cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol rhwng 1 Gorffennaf a 23 Medi a derbyniwyd cyfanswm o 48 o ymatebion. Yn fras, cafwyd ymatebion gan gymysgedd o ddarparwyr er elw a nid-er-elw unigol, awdurdodau lleol unigol a sefydliadau ymbarél sy'n cynrychioli buddiannau llywodraeth leol, darparwyr gwasanaethau a phlant a phobl ifanc. Ystyriwyd ymatebion yn ofalus a chawsant eu defnyddio i lywio datblygiad y ddeddfwriaeth derfynol a mireinio'r gyfres o asesiadau effaith.

Mae Bwrdd y Rhaglen Dileu Elw, ei holynydd y Bwrdd Gweithredu Gofal Plant Nid-er-Elw a'i ffrydiau gwaith cysylltiedig yn cynnwys cynrychiolaeth o bob sector perthnasol, gan gynnwys darparwyr cyhoeddus, nid-er-elw ac er elw gwasanaethau preswyl a maethu plant. Mae'r aelodau wedi cael gwybod am y gwaith hwn ac wedi darparu mewnbwn ar gyfnodau allweddol. Bydd y Bwrdd Gweithredu newydd yn parhau i fod yn gysylltiedig â'r gwaith wrth i'r polisi ddatblygu, a bydd cyfleoedd i aelodau gynnig adborth a llywio camau gweithredu ac adolygu i'r dyfodol

8.2 Beth yw'r effeithiau cadarnhaol a negyddol mwyaf arwyddocaol?

O ystyried eu natur dechnegol, disgwylir mai cyfyngedig fydd effaith y Rheoliadau ar bobl, diwylliant a'r iaith Gymraeg, yr economi, a'r amgylchedd yng Nghymru.

Mae'r Rheoliadau yn cefnogi ymrwymiad statudol Llywodraeth Cymru, a sefydlwyd drwy Ddeddf 2025, i'w gwneud yn bosibl i newid i fodel gofal nid-er-elw ar gyfer plant sy'n derbyn gofal. Bwriad y cynnig i gyflwyno'r cyfyngiadau hyn ar hyn o bryd yw sefydlogi'r farchnad gofal bresennol ac osgoi sefyllfa lle mae darpariaeth er elw yn ymsefydlu ymhellach yn ystod y cyfnod pontio (y bwriedir iddo bara tan fis Ebrill 2030).

Disgwylir i'r cynigion ddarparu manteision clir. Byddant yn:

- sefydlogi tirwedd bresennol y ddarpariaeth gwasanaethau plant;
- atal gwasanaethau er elw rhag ehangu ymhellach yn ystod y cyfnod pontio;
- cefnogi awdurdodau lleol i gynllunio ar gyfer darpariaeth nid-er-elw ddigonol; a
- sicrhau bod cyllid cyhoeddus ac adnoddau'r system yn canolbwyntio ar wella canlyniadau a sefydlogrwydd i blant a phobl ifanc.

Gallai fod effaith bosibl ar ddigonolrwydd os nad yw darparwyr yn gallu ehangu eu gwasanaethau ac nad yw awdurdodau lleol yn gallu gweithredu'r diwygiadau angenrheidiol i'r system yn ehangach mewn ffordd amserol. Fodd bynnag, bydd hyn yn cael ei liniaru drwy gyllid a goruchwylio parhaus gan Lywodraeth Cymru o ran cynllunio digonolrwydd awdurdodau lleol a dull o gydweithredu sy'n cynnwys yr holl bartneriaid perthnasol.

I grynhoi, disgwylir i effeithiau'r Rheoliadau arfaethedig fod yn gyfyngedig o ran eu heffaith ar bobl, diwylliant, y Gymraeg, yr economi, a'r amgylchedd. Rhagwelir mai bach iawn fydd unrhyw effeithiau negyddol posibl, ac y gellir eu rheoli trwy'r canllawiau a'r gefnogaeth barhaus a gynllunnir.

8.3 Yng ngoleuni'r effeithiau a nodwyd, sut bydd y cynnig:

- **yn cyfrannu cymaint â phosibl at ein hamcanion llesiant a'r saith nod llesiant; a/neu,**
- **yn osgoi, yn lleihau, neu'n lliniaru unrhyw effeithiau negyddol?**

O ystyried bod y newidiadau yn y Rheoliadau yn dechnegol eu natur ac yn ymwneud â phrosesau sy'n bodoli eisoes, ni ragwelir y byddant yn effeithio'n sylweddol ar y saith nod llesiant. Fodd bynnag, nodir effeithiau posibl isod, yn cynnwys rhai sy'n gysylltiedig â'r polisi dileu elw ehangach:

- **Cymru Ffyniannus –** Mae cyflwyno'r cyfyngiadau yn atgyfnerthu'r bwriad polisi sylfaenol y tu ôl i Ddeddf 2025 i'w gweithredu. Mae'n gwella effeithlonrwydd ar draws y system, gan gynnwys monitro a gorfodi'r gofynion yn effeithiol gan Arolygiaeth Gofal Cymru. Wrth gefnogi ac ychwanegu mwy

o eglurder at yr amcan polisi dileu elw cyffredinol, mae'r Rheoliadau yn helpu i sicrhau bod adnoddau cyhoeddus yn cael eu cyfeirio tuag at wella gwasanaethau a chanlyniadau, a chryfhau gwaith cynllunio digonolrwydd awdurdodau lleol. Yn y pen draw, bydd y cynigion hyn yn helpu i sicrhau nad yw arian yn cael ei dynnu allan o'r system ofal fel elw ond yn cael ei ail-fuddsoddi i wella canlyniadau plant sy'n derbyn gofal a'r rhai sy'n gofalu amdanynt a'u cefnogi.

- **Cymru Gydnerth** – Bydd y trefniadau'n atal unrhyw ymdrechion i osgoi'r polisi dileu elw ac unrhyw ymgais "ehangu munud olaf" gan ddarpariaeth er elw cyn y dyddiad cau ar 1 Ebrill 2030. Bydd hynny'n golygu na ellir rhoi plant yng ngofal darparwr gwasanaeth 'er-elw', ac eithrio mewn amgylchiadau eithriadol. Bydd yn ofynnol i awdurdodau lleol gynllunio ar gyfer digon o ddarpariaeth nid-er-elw i ddiwallu anghenion a nodwyd, a byddant yn gallu ymgymryd â'u paratoadau gyda mwy o sicrwydd. Yn ogystal, mae'r Rheoliadau yn cefnogi proses fonitro a gorfodi cadarn a thryloyw ar gyfer y polisi dileu elw.

- **Cymru Iachach** – Bydd darparwyr er elw yn parhau i weithredu o fewn eu capasiti cofrestredig presennol, gan sicrhau nad oes tarfu ar leoliadau presennol. Trwy gyfyngu ar ehangu'r gwasanaethau hynny ymhellach tra'n caniatáu ehangu rhai nid-er-elw, mae'r cyfyngiadau a gyflwynir gan y Rheoliadau yn helpu i weithredu'r nodau polisi dileu elw ehangach yn effeithiol. Bydd hyn yn helpu awdurdodau lleol i gynllunio a chomisiynu mwy o wasanaethau nid-er-elw cyn 2030, gan alluogi mwy o ailfuddsoddi mewn gwasanaethau, datblygu'r gweithlu a lleoliadau agosach at gartref sy'n cefnogi sefydlogrwydd, llesiant a pherthnasoedd plant - ffactorau sy'n gysylltiedig â gwell canlyniadau iechyd. Bydd hyn yn lleihau'r trawma a'r gorbryder sy'n gysylltiedig â tharfu ar leoliad, ac yn galluogi plant i feithrin perthnasoedd diogel, ymddiriedol sy'n hanfodol ar gyfer eu llesiant a'u datblygiad cyffredinol.

- **Cymru Fwy Cyfartal** – Drwy gefnogi canlyniadau gwell i blant sydd â phrofiad o ofal, mae'r cyfyngiadau yn cefnogi'r nodau polisi ehangach o ganolbwyntio cyllid ar gyfer gofal cymdeithasol plant ar yr angen yn hytrach na'r cymhelliant i wneud elw, gan gefnogi mynediad tecach at ofal o safon a chryfhau atebolrwydd am ganlyniadau.

- **Cymru o Gymunedau Cydlynol** – Bydd y cyfyngiadau yn ysgogi gweithrediad effeithiol amcan y polisi dileu elw yn ogystal â thrawsnewid gwasanaethau plant yn ehangach. Mae cyfyngu ar allu gwasanaethau er elw i ehangu yn helpu i greu darpariaeth nid-er-elw lleol yn y gymuned. Mae'n lleihau dibyniaeth ar leoliadau y tu allan i'r ardal, gan helpu plant i aros yn agos at eu rhwydweithiau cymorth, gan atgyfnerthu cymunedau diogel, cefnogol, a gwydn.

- **Cymru â Diwylliant Bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu** – Bydd y cyfyngiadau arfaethedig yn cefnogi'r gwaith o weithredu'r polisi dileu elw ehangach mewn modd effeithiol, a fydd yn annog gwasanaethau nid-er-elw sydd wedi ymwreiddio'n lleol, ac a all fod mewn sefyllfa well i adlewyrchu hunaniaethau cymunedol, gan gynnwys darpariaeth Gymraeg ac anghenion diwylliannol.
- **Cymru sy'n Gyfrifol ar Lefel Fyd-eang** – Bydd y cyfyngiadau yn cefnogi'r gwaith o weithredu'r polisi dileu elw ehangach yn effeithiol. Bydd hyn yn cefnogi mwy o ailfuddsoddi tryloyw a lleol, gan alinio ag egwyddorion datblygu cynaliadwy yn ogystal ag alinio â mwy o leoliadau lleol a all leihau teithio ac allyriadau cysylltiedig.

8.4 Sut y caiff effaith y cynnig ei monitro a'i gwerthuso wrth iddo fynd rhagddo ac ar ôl iddo gael ei gyflawni?

Mae swyddogion yn ymgysylltu'n rheolaidd â phartneriaid ar draws y sector i gael gwybodaeth am y farchnad, gan gynnwys ymgysylltu'n rheolaidd ag Arolygiaeth Gofal Cymru, a defnyddio'r corff o waith cenedlaethol a wneir drwy Fwrdd y Rhaglen Gofal Plant Nid-er-Elw.

Bydd effaith y Rheoliadau yn cael ei monitro'n agos a bydd yn cynnwys ymgysylltu parhaus â darparwyr awdurdodau lleol a rhanddeiliaid allweddol, gyda chefnogaeth trefniadau cynllunio digonolrwydd lleol a rhanbarthol. Bydd monitro yn canolbwyntio ar argaeledd lleoliadau, sefydlogrwydd lleoliad, capasiti'r gweithlu, gan alluogi camau lliniaru lle mae pwysau sy'n dod i'r amlwg yn cael eu nodi.

O ran gwerthuso ehangach, disgwylir i'r polisi dileu elw cyffredinol fod yn destun gwerthusiad ffurfiol dros y blynyddoedd i ddod.